01/04/2023

Αρχιμ. Ιάκωβος Κανάκης: Η πορεία προς το Πάσχα

/ Γνώμες

Η Εκκλησία δίνει την ευκαιρία στα μέλη της, σε τακτά χρονικά διαστήματα, μέσα στο εκκλησιαστικό έτος, να μπαίνουν σε μια πιο έντονη πνευματική προσπάθεια.

Σε ένα πνευματικό στίβο εισέρχεται ο καθένας για να αγωνιστεί και να παλέψει εναντίον κυρίως του εαυτού του, εναντίον των παθών του.

- **Γράφει ο Αρχιμνδρίτης Ιάκωβος Κανάκης**

Και ο αγώνας αυτός δεν είναι εύκολος. Με όλους τους άλλους εύκολα μπορούμε να έρθουμε σε αντιπαράθεση, με τον εαυτό μας δύσκολα θα το κάνουμε.

Η πορεία προς το **Πάσχα** περιέχει μια τέτοια προσπάθεια. Με τους τρόπους που η Παράδοση της Εκκλησίας προβάλει, όπως η εγκράτεια, η νηστεία σε όλες τις εκφάνσεις της, ξεκινούμε μετά από μια «είσοδο», που είναι το Τριώδιο και

μπαίνουμε στην «πόρτα» της **Καθαράς Δευτέρας**. Αυτή είναι η θύρα του σταδίου των αρετών. Όλη η πρώτη αυτή εβδομάδα ονομάζεται «καθαρά», μας θέλει «καθαρούς».

Και η πρώτη Κυριακή που συναντάμε μετά από αυτήν είναι «της Ορθοδοξίας». Πανηγυρίζει όλη η Πίστη μας την Κυριακή αυτή την **Αναστήλωση των Εικόνων,** αλλά και όλων των δογμάτων, των αληθειών της.

Είναι τόσο σημαντική «ανάμνηση» που την πανηγυρίζουμε και εντός και εκτός ναού με λιτανείες και ιερές πομπές.

Την **Β΄ Κυριακή των Νηστειών** παρουσιάζεται ενώπιόν μας μια μεγάλη εκκλησιαστική μορφή του 14ου αιώνα, ο **άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς**. Ένας σπουδαίος αρχιερέας και θεολόγος, Πατέρας της Εκκλησίας, ο οποίος ξεκαθάρισε τα ζητήματα περί των ενεργειών του Θεού. Υποστήριξε τις άκτιστες ενέργειες Του.

Είναι σημαντικό ότι στην Θεσσαλονίκη έχουμε το λείψανό του και μαζί με τον Άγιο Δημήτριο ευλογούν και προστατεύουν την συμπρωτεύουσα, αλλά και κάθε πιστό που ασπάζεται τα λείψανά τους.
Την **Τρίτη Κυριακή των Νηστειών** προβάλει η Εκκλησία το πιό ιερό της σύμβολο, τον Τίμιο Σταυρό. Βρισκόμαστε στο μέσο της Τεσσαρακοστής και είναι πιθανή μια κόπωση των πιστών. Όταν όμως βλέπουν τον **Εσταυρωμένο Χριστό** λαμβάνουν δύναμη για να συνεχίσουν την προσπάθειά τους.

Την **Τέταρτη Κυριακή της Σαρακοστής** παρουσιάζεται μια ασκητική μορφή. Ο **άγιος Ιωάννης της Κλίμακος.** Μεγάλος ασκητής που έζησε στο **Σινά,** ο οποίος συνέγραψε ένα σημαντικό βιβλίο, που αφορά στην ένωση του ανθρώπου με τον Θεό. Το βιβλίο ονομάζεται **«Κλίμαξ»,** δηλαδή σκάλα. Είναι όντως μία σκάλα με τριάντα βαθμίδες, τριάντα πνευματικές ομιλίες, στις οποίες αναφέρεται ο τρόπος που αποκτάει κάποιος τις αρετές και επίσης ο τρόπος που αποδιώκει και εκβάλει τα ψυχοφθόρα πάθη. Είναι ένα βιβλίο το οποίο χαρακτηρίζουν «λέοντα» πνευματικών νοημάτων.

Την **Πέμπτη Κυριακή των Νηστειών** εορτάζουμε την οσία **Μαρία την Αιγυπτία** . Πρόκειται για μια πόρνη γυναίκα, πού ύστερα από μια θεία εμπειρία, όχι μόνο πίστεψε στον Χριστό, αλλά αφιέρωσε όλη της την ζωή σε Αυτόν. Έζησε στην έρημο, με μεγάλη εγκράτεια και προσευχή. Η ζωή της ήταν μια θυσία ενώπιον του Χριστού και για όλη της την παρουσία και παράδειγμα κατέστη και αποτελεί ένα πρότυπο μετανοίας. Καθόλου τυχαία δεν την παρουσιάζει η **Εκκλησία,** λίγο πριν την **Μεγάλη Εβδομάδα.** Μας προτρέπει να μιμηθούμε την μετάνοιά της και την αφιέρωσή της.

Μετά τις Κυριακές που ήδη αναφέραμε, φθάνουμε στο Σάββατο του Λαζάρου και την Κυριακή των Βαΐων. Η **ανάσταση του Λαζάρου** είναι ένας προάγγελος της Ανάστασης του Χριστού. Δηλώνεται η νίκη κατά του θανάτου. Η νίκη αυτή θα παγιωθεί με την Ανάστασή Του. Αναμένουν τον Ιησού στα Ιεροσόλυμα και τον υποδέχονται με αλαλαγμούς σαν βασιλιά. Ο ίδιος όμως όχλος θα κράζει λίγες μέρες αργότερα: «...σταύρωσον αυτόν...». Ο Χριστός απογοητεύει τους Ισραηλίτες διότι δεν είναι ο επαναστάτης που περίμεναν και ήθελαν, αλλά αυτός που φέρνει μια άλλη, διαφορετική, εσωτερική ανεπανάληπτη επανάσταση στον άνθρωπο.

Η **Μεγάλη Εβδομάδα** που ακολουθεί γίνεται «μεγάλη» αν ο άνθρωπος ακολουθήσει και συνοδοιπορήσει ουσιαστικά, βιωματικά τον Χριστό από την προδοσία, την δίκη, την Σταύρωση και την Ανάσταση.

Η πορεία για την βίωση του **Πάθους** και της **Αναστάσεως** είναι μια συλλογική, αλλά ταυτόχρονα και μια προσωπική διαδρομή. Το ότι αξιωνόμαστε να την ζούμε εφέτος είναι μια ευεργεσία του θεού, που χρειάζεται να την «δούμε» και να την «εκμεταλλευτούμε».